

QUÈ ÉS LA SINODALITAT?

És *caminar junts* com a Església, que així es manifesta com a Poble sant de Déu, com a *santa comunitat sacerdotal* (1Pe 2,5). D'aquí, que el Sínode de Bisbes de l'octubre del 2023 sobre la sinodalitat amb el seu procés previ (local i regional), es tituli: *Per una Església sinodal: comunió, participació i missió*. Però com?

Mirant la *vida interna de l'Església*, el *caminar junts* de la sinodalitat *designa l'estil peculiar de viure i actuar eclesials*, que inspira tots els àmbits de la vida cristiana (la celebració de l'Eucaristia, l'escolta de la Paraula de Deu, la fraternitat, la corresponsabilitat, la pertinença a una associació o moviment laical, la participació en la vida i la missió de l'Església...). Alhora la sinodalitat també s'expressa de forma més específica en la *participació en organismes eclesials concrets* (consells i sínodes: locals, regionals i universals...) (DP 28).

Mirant *l'Església en el món*, com a Poble sant de Déu que camina juntament i es relaciona amb la família humana sencera, cal tenir present: el diàleg i iniciatives comunes amb els creients d'altres religions, les persones allunyades de la fe, els ambients i grups socials específics amb les seves institucions (el món de la política, de la cultura, de l'economia i finances, del treball, sindicats i associacions empresàries, organitzacions no governamentals i de la societat civil, moviments populars, minories de diversos tipus, pobres, exclosos, etc.) (DP 29).

La pregunta fonamental a fer-se (a les parròquies, a les comunitats, a les associacions i moviments, a la diòcesi...) és: com es realitza avui en els diversos àmbits (des del local a l'universal) aquest *caminar junts* que permet l'Església anunciar l'Evangeli i quins passos l'Esperit ens invita per créixer com a Església sinodal? (DP 2).

Als *Fets del Apòstols* es troben les bases bíbliques de la sinodalitat, tant a les narracions de la vida de l'Església primitiva (Ac 2 i 4), com a l'anomenat *Concili de Jerusalem* (Ac 15). És molt significatiu que sant Joan Crisòstom (s. IV) afirmi que *Església i sínode són sinònims*.

Cal tenir present que viure la sinodalitat, segons el papa Francesc, comporta exercir «el *discerniment evangèlic* com la mirada del deixeble missioner que s'alimenta a la llum i amb la força de l'Esperit Sant» (EG 50), que així esdevé capaç de *reconèixer, interpretar i elegir* (EG 51).

La sinodalitat comporta que tothom pugui col·laborar al *discerniment evangèlic*, aconsellant sobre les activitats pastorals pròpies (parròquia, comunitat, diòcesi...). En aquest procés de discerniment hi ha un treball comú de consulta i de cooperació que pertoca a tots, per arribar a la presa de decisió pastoral que pertoca al pastor (cf. CTI, 67-69). Un mètode i estil propi de discerniment és la Revisió de Vida, fonamentada en les tres veritats (experiència, fe i mètode) del cardenal Cardijn.

L'aplicació de la sinodalitat exigeix superar algunes formes que expressen una comprensió no renovada per l'eclesiologia de comunió. Com la concentració de la responsabilitat de la missió en el ministeri dels pastors (*clericalisme*); la insuficient estima de la vida consagrada i dels dons carismàtics; l'escassa valoració de l'aportació específica i qualificada, en el seu àmbit de competència,

dels fidels laics i entre aquests les dones. Per tot això, cal una *formació específica* en la sinodalitat que abasti tots els membres del Poble de Déu (cf. CTI 105).

COM COMENÇAR EN UNA PARRÒQUIA, EN UN GRUP, EN UNA COMUNITAT...?

En el marc de la pregunta fonamental inicial sobre la sinodalitat, les deu pistes proposades al final del text del Document preparatori (DP), poden ser un bon començament per iniciar la reflexió d'una parròquia, d'un grup de vida, d'una comunitat, fins i tot individualment... Recordem el nom d'aquestes deu pistes: *Els companys de camí; Escoltar; Pendre la Paraula; Celebrar; Corresponsables en la missió; Dialogar a l'Església i a la societat; Amb altres confessions cristianes; Autoritat i participació; Discernir i decidir, i Formar-se en sinodalitat* (cf. DP 30).

El Papa Francesc sobre aquest Sínode i la consulta corresponent ha proclamat el seu fascinant objectiu així: «La finalitat del Sínode i d'aquesta consulta no és produir documents sinó fer germinar somnis, suscitar profecies i visions, fer florir l'esperança, aprendre els uns dels altres i crear un imaginari positiu que il·lumini les ments, enardeixi els cors i doni força a les mans» (DP 32).

Sigles:

DP: *Document preparatori per al Sínode 2023.*

EG: FRANCESC, *Evangelii gaudium. La joia de l'Evangeli* (2013).

CTI: COMISSIÓ TEOLÒGICA INTERNACIONAL, *La sinodalitat en la vida i en la missió de l'Església* (2018).

Dr. Jaume Fontbona

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya